

Zpráva ECDC o významných přenosných infekčních nemocech za 50. kalendářní týden, 10. – 16. 12. 2023 / ECDC Communicable Disease Threats Report, Week 50, 10 – 16 December 2023

Zdroj: <https://www.ecdc.europa.eu/en/publications-data/communicable-disease-threats-report-10-16-december-2023-week-50>

Podle materiálu ECDC volně zpracovalo Oddělení epidemiologie infekčních nemocí, CEM, SZÚ

1. [Spalničky – mezinárodní situace \(svět\) - sledování evropských ohnisek](#)
2. [Chikungunya a dengue - mezinárodní situace - sledování celosvětových ohnisek](#)
3. [Klasifikace variant SARS-CoV-2](#)
4. [Měsíční epidemiologický monitoring záškrtu v EU/EHP, 2023](#)
5. [Sezónní surveillance viru západonilské horečky \(WNV\) One Health, 2023](#)
6. [Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP](#)
7. [Lidská infekce chřipkou A\(H1N2\)v - Spojené království, 2023](#)

1. [Spalničky – mezinárodní situace \(svět\) - sledování evropských ohnisek](#)

V říjnu 2023 bylo z devíti zemí hlášeno 110 případů spalniček. Od ledna do října 2023 bylo do systému The European Surveillance System (TESSy) nahlášeno 1 453 případů spalniček z 22 zemí.

Prostřednictvím epidemiologického zpravodajství bylo od poslední měsíční aktualizace hlášeno 776 nových případů spalniček z osmi zemí EU/EHP, včetně zpráv o probíhajícím ohnisku v Rumunsku.

V Rumunsku bylo hlášeno v souvislosti se spalničkami jedno úmrtí u dítěte mladšího jednoho roku.

Přenos spalniček je v současné době v EU/EHP stále nízký.

Příslušné aktualizace pro země mimo EU/EHP jsou k dispozici pro Švýcarsko, Ukrajinu a regiony WHO: EUROPE, AFRO, PAHO a WPRO (pro regiony WHO EMRO a SEARO aktualizace chybí).

2. [Chikungunya a dengue - mezinárodní situace - sledování celosvětových ohnisek](#)

V roce 2023 bylo k 30. listopadu celosvětově hlášeno cca 460 000 případů onemocnění chikungunya (CHIKVD) a více než 360 úmrtí.

V Evropě nebyl letos dosud hlášen žádný autochtonní případ onemocnění virem chikungunya.

V roce 2023 bylo do začátku prosince hlášeno z 86 zemí/území světa více než 5 milionů případů a více než 5 000 úmrtí v souvislosti s dengue.

V roce 2023 bylo v Evropě hlášeno více než 100 autochtonních/necestovních případů horečky dengue z [Itálie](#) (82) [Francie](#) (43) a [Španělska](#) (3).

Současná pravděpodobnost výskytu lokálních případů přenosu virů chikungunya a dengue v oblastech, kde se vektor vyskytuje v pevninské části EU/EHP, je velmi nízká, protože podmínky prostředí jsou pro aktivitu vektorů a replikaci viru ve vektorech nepříznivé.

3. Klasifikace variant SARS-CoV-2

BA.2.86, který byl 24. listopadu 2023 překlasifikován na zájmovou variantu (VOI), se v EU/EHP nadále rychle šíří s mediánem podílu za 47. týden (20. listopadu 2023 až 26. listopadu 2023) 33 % (rozmezí: 19 - 54 %).

V celosvětovém měřítku a v rámci EU/EHP mezi variantami SARS-CoV-2 v současné době dominují varianty podobné XBB.1.5+F456L. Od 4. prosince 2023, pro 47. týden, cirkulují v zemích EU/EHP linie XBB.1.5-like + F456L s mediánem 50 % (rozmezí: 32-75 %). Zdá se, že celkový podíl variant XBB.1.5-like + F456L je v EU/EHP stabilní nebo mírně klesá.

Varianty XBB.1.5-like+L455F+F456L se zvyšovaly, ale nyní vykazují v EU/EHP nejasný trend s mediánem podílu 28 % (rozmezí: 5,8 - 34 %). Vyskytují se především linie HK.3, JD.1.1 a JG.3.

4. Měsíční epidemiologický monitoring záškrtu v EU/EHP, 2023

Od začátku roku 2023 bylo do 12. prosince v EU/EHP prostřednictvím Evropského systému surveillance (TESSy) hlášeno 131 případů záškrtu. Případy byly hlášeny z Německa (90), Nizozemska (14), Belgie (6), České republiky (6), Slovinska (4), Lotyšska (3), Norska (3), Lucemburska (2), Slovenska (1), Španělska (1) a Švédska (1). Od předchozí aktualizace ze 7. listopadu se jedné o nárůst o 12 dalších případů.

Ze 131 hlášených případů se u 13 případů vyskytla respirační forma onemocnění, u 113 kožní forma a u dvou případů byla současně respirační a kožní forma onemocnění. U tří případů byl klinický obraz hlášen jako neznámý.

Dva případy zemřely, jeden v Belgii a jeden v Lotyšsku.

Od září 2022 do 12. prosince 2023 bylo v zemích EU/EHP hlášeno 398 případů záškrtu, včetně čtyř úmrtí (hlášení TESSy).

ECDC nemá žádné údaje, které by naznačovaly případy komunitního přenosu nebo klastry *Corynebacterium (C.) diphtheriae* v důsledku zvýšeného počtu sporadických případů pozorovaných od druhé poloviny roku 2022.

Kliničtí lékaři by si měli i nadále být vědomi klinických příznaků difterie a zajistit včasnou diagnostiku a léčbu případů podle stávajících klinických pokynů.

Byla hlášena neobvykle široká předpokládaná rezistence izolátů *C. diphtheriae* k běžným perorálním a parenterálním antibiotikům. Jako preventivní opatření ECDC doporučuje provést testování antimikrobiální citlivosti u všech izolátů *C. diphtheriae*.

5. Sezónní surveillance viru západonilské horečky (WNV) One Health, 2023

Od začátku sezóny období přenosu v roce 2023 do 13. prosince 2023 bylo hlášeno 707 případů infekce WNV u lidí ze zemí EU/EHP a 93 případů ze zemí sousedících s EU.

Od začátku období přenosu WNV v roce 2023 nahlásily do 13. prosince 2023 země EU/EHP 152 ohnisek nákazy mezi koňovitými a 247 ohnisek nákazy mezi ptáky.

6. Přehled epidemiologie respiračních virů v EU/EHP

Na konci 49. týdne (do 10. prosince 2023) se míra respiračních onemocnění (chřipce podobná onemocnění (ILI) a/nebo akutní respirační infekce (ARI)) v komunitě ve většině zemí EU/EHP nadále zvyšuje. Výskyt závažných akutních respiračních infekcí (SARI) ze sekundární péče, byl na srovnatelné úrovni jako ve stejném období loňského roku, ve dvou ze šesti hlásících zemí se nyní znatelně zvyšuje.

SARS-CoV-2 nadále cirkuloval ve vyšší míře než sezónní chřipka a respirační syncytiální virus (RSV). Země hlásily směs rostoucích a klesajících trendů aktivity SARS-CoV-2, hospitalizací na covid-19, hospitalizací na jednotkách intenzivní péče a úmrtí, přičemž závažnější průběh onemocnění byl u osob starších 65 let. Aktivita sezónní chřipky nyní stoupá, přičemž pozitivitu v sentinelové primární péči vyšší než 10 % hlásí šest zemí. Současně větší počet zemí hlásí i zvýšené geografické rozšíření, což naznačuje, že aktivita chřipky se zintenzivňuje. Aktivita RSV se nadále zvyšovala, i když pomaleji než v předchozích týdnech, s největším dopadem u dětí ve věku 0-4 roky. Pozorované ustálení aktivity RSV je patrné také u positivity sentinelových testů SARI a u nesentinelových hospitalizací.

7. Lidská infekce chřipkou A(H1N2) - Spojené království, 2023

Agentura pro zdravotní bezpečnost Spojeného království zveřejnila aktuální informace o nedávno hlášeném případě infekce člověka virem prasečí chřipky A(H1N2), který byl zjištěn v Anglii.

I když nemocný neuvedl v anamnéze přímý kontakt s prasaty, bydlí v oblasti, kde se nachází několik prasečích farem.

Retrospektivně byly identifikovány dva blízké symptomatické kontakty. Oba byli testováni negativně, ale nebylo možné vyloučit přenos, protože testování bylo provedeno až po odeznění příznaků.

V oblasti byl zaveden zvýšený dozor, který bude pokračovat po dobu následujících čtyř týdnů. V rámci epidemiologického šetření nebyly doposud zjištěny žádné nové případy.

Infekce zjištěná ve Spojeném království byla způsobena kladem 1b.1.1, který se liší od ostatních, nedávných případů chřipky A(H1N2) u lidí zjištěných jinde ve světě, ale je podobný virům zjištěným u prasat ve Spojeném království.

Dosud nebyl zjištěn přenos z člověka na člověka, i když šetření stále probíhá.

Výskyt ojedinělých případů u lidí po kontaktu s prasaty se očekává vzhledem k vysokému výskytu virů prasečí chřipky v populaci prasat.